ТАҚРИЗ

ба автореферата Қамчибекзода Гулнора Эшон дар мавзуи “Маърифати педагогӣ – психологии волидон ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ)

Мавзуи таҳқмқотии Қамчибекзода Гулнора Эшон дар мавзуи “Маърифати педагогӣ – психологии волидон ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ).

Оила дар илм ҳамчун институти ҷамъиятӣ муаррифӣ гардида, роҳи дурударозро аз сар гузаронида, аз шакли қабилавӣ то шакли ташаккулёфтаи муосир расидааст. Вижагии асосии оила дар он зоҳир мегардад, ки инсон ба танҳоӣ наметавонист зиндагӣ кунад. Раванди ташаккули оила аз оилаҳои бузург ба оилаҳои хурдро фаро гирифта, дар замони мусоир боз ҳам миқдори аъзоёни оилаҳо камтар мешаванд. Ҳатто оилаҳои бидуни фарзанд пайдо шуда истодаанд, ки падидаи он қадар хуб нест. Аз қадимулайём оила вазифаҳои худро дошт. Оила рукни ҷомеа ба ҳисоб рафта, зиндагии инсон дар муҳити хонавода зиндагӣ намудан зарур буд. Дар гузашта ва имрӯз низ инсони бидуни оиларо бадбахт меҳисобанд. Аз ин рӯ соҳиби оилаву фарзанд будан ниҳоят муҳим аст.

Муаллиф ба омӯзиши масъала бо нигоҳи илмӣ, бо такя ба аснод ва ҳуҷҷатҳои расмии давлатӣ (Қонуни ҶТ «Дар бораи маориф», Қонуни ҶТ ««Масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд», Консепсияи миллии маълумот ва ғайра), инчунин бо ҷалби мероси илмии олимони гузаштаву муосир, назар андохта, масъалаи мазкурро таҳлил намудааст.

Асоси таҳқиқоти муаллифро баррасии озмоишҳои илмию педагогию психологии олимони ватанию хориҷӣ оид ба маърифати педагогӣ – психологии волидон ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила мебошад. Ҳалли масъалаи мазкурро муаллиф дар натиҷаи корҳои илмии назариявӣ ва амалӣ оид ба мавзуи мазкур дар муқаддима, се боб ва ҷамъбасти он нишон додаст.

Муаллиф мавзуеро барои таҳқиқоти диссертатсионӣ интихоб намудааст, ки муҳим ва мубрам аст, зеро **маърифати педагогӣ –**

психологии волидон ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила ташкил менамояд.

Бояд қайд кард, ки муаллиф бо мақсади баррасии ҳаматарафаи мавзуи таҳқиқот адабиёту осори илмии олимону муҳаққиқони зиёди ватаниву хориҷиро омӯхта, вобаста ба мавзуи таҳқиқоти диссертатсиониаш таҳлилу таҳқиқ ва кор ба таври густурда мавриди истифода қарор додааст.

Дар муқаддима муҳиммияти мавзуи таҳқиқот асоснок шуда, дастгоҳи илмии таҳқиқот муайян, мақсаду вазифаҳо ва фарзияи кор таҳия, озмоиш ва татбиқи натиҷаҳо ва масъалаҳои ба ҳимоя пешниҳодшуда мухтасар ва амиқ муайян карда шудаанд.

Ҷанбаҳои навоваронаи асосии он иборатанд аз:

1. Таҳлили хусусиятҳои муносибатҳои волидон дар оила ва таъсири он ба инкишофи шахсияти хонандагон;
2. Коркарди технологияи нави маърифатнокии педагогию психологии волидон тавъам бо анъанаҳои миллӣ дар таълиму тарбияи оилавӣ;
3. Тартиб додани пурсишномаҳо, таҳлил ва натиҷагирӣ оид ба маърифатнокии педагогию психологии волидон;
4. Таҳлилу баррасӣ ва муқоисаи натиҷаҳои бадастовардашуда оид ба нишондиҳандаҳои маърифатнокии педагогию психологии волидон;
5. Коркард ва пешниҳод намудани тавсияҳо доир ба маърифатнокии педагогию психологии волидон.
6. Ошкор кардани анъанаҳои миллӣ дар тарбияи оилавӣ ҳамчун заминаи ташаккули маърифати педагогию психологии волидон;
7. Кушода додани мушкилоти волидон дар раванди таълиму тарбия тавассути роҳу усулҳои муосири педагогию психологӣ.

Таҳқиқот дар асоси усулҳои муосири илмӣ, аз ҷумла таҳлилҳои назариявӣ, пурсиш, мусоҳиба, мушоҳидаи педагога, инчунин озмоишҳои таҷрибавӣ гузаронида шудааст.

Сохтори марҳилавии кори илмй, ки дар се давраи пайдарпай амалй шудааст, нишон медиҳад, ки муҳаққиқ ба ҷараёни таҳқиқ бо тарзи тарҳрезишуда, бо истифода аз усулҳои мувофиқи илмй ва бо риояи мантиқу пайдарпайӣ муносибат намудааст.

Сохтори автореферат дар маҷмуъ бо меъёрҳои илмии КОА-и назди Президента Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ буда, масъала ва ҳадафи таҳқиқ бо мантиқ ва пайдарпайӣ ифода ёфтааст. Забони баён то андозае илмӣ, равон ва муҳтавои мантиқии масъала равшан аст. Муаллиф дар баёни мавзуъ кӯшиш намудааст, ки истилоҳот ва категорияҳои калидии

педагогикаро дар чаҳорчӯби таҳқиқоти худ тавсиф ва асоснок намояд, ҳарчанд дар баъзе мавридҳо робитаи мантиқии байни ҷанбаҳои назариявӣ ва татбиқи амалӣ метавонад боз ҳам тақвият ёбад.

Кори илмӣ дорои муҳтавои амиқ ва асосҳои устувор аст, вале бархе ҷанбаҳо метавонанд дар оянда таваҷҷуҳи бештарро талаб намоянд:

Эрод ба автореферат:

1. Дар матни рисолаи илмӣ бархе аз иқтибосҳои овардашуда аз кадом адабиёт истифода шуданд, таҳти сабт қарор наёфтаанд.
2. Дар матни диссертатсия баъзе ғалатҳои техникиву имлоӣ роҳ ёфтаанд, ки таҳриру ислоҳ мехоҳанд.

Бо вуҷуди ин, ин нуктаҳо ҷанбаҳои такмилдиҳандаанд ва ба ҳеҷ ваҷҳ муҳтавои умумии арзишманди кори илмиро коҳиш намедиҳанд.

Дар муқаддима зарурияту аҳамияти мавзуи таҳқиқот ва дараҷаи омӯзиши он, асосҳои назариявию методологӣ ва усулҳои таҳқиқот, аҳамияти назариявию амалӣ ва навгониҳои илмии таҳқиқот асоснок карда шуда, фарзия, мақсаду вазифаҳо ва объекту предмети таҳқиқот муайян гардидаанд.

Боби якуми рисолаи илмӣ «Асосҳои назариявии маърифати педагогӣ – психологии волидон ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила» паҳлуҳои назариявии масъалаи таҳқиқшавандаро мавриди омӯзиш қарор гирифта, дар он аз ҷумла таъкид гардидааст, ки яке аз роҳҳои баланд бардоштани маърифати педагогӣ – психологии волидон, ҳамкори волидон бо муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ба шумор меравад.

Боби дуюми рисолаи илмӣ «Истифодаи технологияи нави фаъолгардонии равобити оила ва муассисаи таълимӣ ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила» низ аз ду зербоб иборат буда, дар он фаъолгардонии равобити оила ва муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтааст.

Ба андешаи муаллиф дар иртибот бо масъалаи мавриди таҳқиқ қарор додани маърифати педагогӣ – психологии волидон ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила маҳсуб меёбад.

Аз таҳлили кори таҳқиқотӣ маълум мегардад, ки довталаб ба мақсадҳои таҳқиқот комёб шуда, вазифаҳои дар назди таҳқиқоти диссертатсионӣ гузоштаро ҳаллу фасл кардааст.

Автореферати диссертатсия ба талабот ҷавобгӯ мебошад ва муҳтавои мухтасари диссертатсияро ифода мекунад. Мақолаҳои дар

нашрияҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чопнамудаи муаллиф мазмуни таҳқиқотро инъикос мекунад.

Натиҷаҳои ба дастомадаи муҳаққиқ, эътимоднокӣ, хулосаву тавсияҳои методӣ аз ҷиҳати илмию - методӣ дар кори илми таҳқиқотии унвонҷӯ асоснок карда шудаанд.

Хулоса, диссертатсияи Қамчибекзода Гулнора Эшон дар мавзуи “Маърифати педагогӣ – психологии волидон ҳамчун омили самарабахши таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар оила” ба талабот КО А назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ, дитсент, директори
Муассисаи давлатии таълимии
«Литсейи касбии техникии
сохтмони шаҳри Душанбе» Саидзода А.Р.

Маълумот барои тамос734025, шаҳри Душанбе, кӯчаи Борбад 42
Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникии
сохтмони шаҳри Душанбе» Тел.: +992 935 25 02 03
E-mail: ahmadsho1984@list.ru

Имзои Саидзода А.Р. тасдиқ мекунам.
Мудири шуъбаи кадрҳо ва бойгонии МДТ
«Литсейи касбии техникии
сохтмони шаҳри Душанбе» Ф.Назруллоева

ШУЪБАИ КАДРҲО

5. 08 2025